

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

JulkICT -toiminto
Kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelma

Sote-palveluhakemisto- hanke

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)

Loppuraportti

Versio 1.0

26.4.2017

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	2 (16)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

Sisälllys

Sisälllys	2
Dokumentin versiohistoria	3
1. Yhteenveto	4
1.1. Hankkeen tiedot.....	4
1.2. Yhteenveto opituista asioista	6
1.3. Suositukset jatkotoimenpiteistä	6
2. Hankkeen toteutuminen	7
2.1. Hyödyt, tavoitteet ja mittarit.....	7
2.2. Tuotokset	7
2.3. Rajaukset.....	9
2.4. Riippuvuudet.....	9
2.5. Hankkeen aikataulu.....	10
2.6. Hankkeen kustannukset	10
2.7. Rahoitus	11
3. Hankkeen ohjauksen arviointi	11
3.1. Hanke- ja ohjelmanhallinta	11
3.2. Muutoshallinta.....	12
3.3. Sidosryhmät.....	12
3.4. Viestintä.....	12
3.5. Tietoturva ja tietosuoja.....	13
3.6. Riskienhallinta.....	13
4. Kehittämismenetelmien arviointi	14
4.1. Dokumenttien hallinta	14
4.2. Kehittämismalli.....	14
5. Lopputuloksen ja uudelleenkäytön arviointi	14
6. Sidosryhmien palaute	15
7. Hankkeen päättäminen ja siirto ylläpitoon	15
8. Liitteet	16
8.1. Päivitetty kustannus-hyöty analyysi	16
8.2. Ohjelman mittarien tulokset	16
8.3. Rahoitushakemuksen itsearviointi	16

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	3 (16)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

Dokumentin versiohistoria

<i>Versio</i>	<i>Päiväys</i>	<i>Laatija</i>	<i>Muutoksen kuvaus</i>
1.0	26.4.2017	Niina Peränen	Hankkeen loppuraportti rahoittajan käsittelyyn 9.5.2017

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	4 (16)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

1. Yhteenveto

Tämä dokumentti on kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman (KaPA) sote-palveluhakemisto-hankkeen loppuraportti.

1.1. Hankkeen tiedot

Sote-palveluhakemisto-hankkeen toteuttajaorganisaationa ja koordinaattorina toimi Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Hanke oli yhteistyöhanke, jonka suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuivat Väestörekisterikeskus (VRK), Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) sekä Valtiovarainministeriö (VM).

Hankkeen tavoitteena oli

- Toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon ja KaPA-lain tarpeisiin tarvittava tiedonkeruu sote-palvelutiedoista.
- Määritellä sosiaali- ja terveydenhuollon erityispiirteet huomioiva tavoitetilan arkkitehtuuri sote-sektorin palvelutietojen osalta. Tavoitetilan edellytettiin tukevan KaPA-lain toimeenpanoa ja tavoitteita.

Hankkeen tehtävänä oli toteuttaa integraatio THL:n sote-palveluhakemiston sekä VRK:n ylläpitämän Suomi.fi-palvelutietovarannon (PTV) välille siirtymäkauden 2017–2019 ajaksi.

Siirtymäkauden ratkaisulla tuettiin Suomi.fi-palvelutietovarannon käyttöönottoa sosiaali- ja terveydenhuollossa. Samalla sote-sektorin tietovarantoihin ja rekistereihin aiemmin koottua organisaatio- ja palvelutietoa voidaan hyödyntää PTV:n tiedonkeruussa.

Integraation tavoiteaikataulu määriteltiin KaPA-lain aikataulun mukaan, jonka mukaan julkiset palvelut on kuvattava Suomi.fi-palvelutietovarantoon 1.7.2017 mennessä.

Siirtymäkauden ratkaisun toteuttamisen lisäksi hankkeen tehtävänä oli määritellä tavoitetilan arkkitehtuuri sote-sektorin palvelu- ja organisaatio-tietojen osalta vuodelle 2019, jolloin sote-toiminta uudessa palvelurakenteessa käynnistyy. Lisäksi tehtävänä oli kuvata konkreettinen etenemispolku tavoitetilaan ja kirjata toimenpiteet PTV:n road mapille.

Erityisenä näkökulmana arkkitehtuurin muodostamisessa oli Suomi.fi-palvelutietovarannon (PTV) hyödyntäminen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutiedon kansallisena master-tietovarantona.

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	5 (16)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

Hanke jakautui kahteen osaprojektiin, jossa

- **osaprojektissa 1** rakennettiin sote-palveluhakemiston ja Suomi.fi-palvelutietovarannon välistä integraatiota ja
- **osaprojektissa 2** määriteltiin tavoitetilan arkkitehtuuria sote-palvelutietojen osalta. Osaprojektissa 2 tuotettiin myös tiekartta ja tarvittavat toimenpiteet tavoitetilaan.

Hanke keskeytettiin ohjausryhmän esityksestä ennen kuin kaikki hankkeelle määritellyt tehtävät saatiin valmiiksi. Osaprojekti 2 oli päättynyt aikataulussa jo aiemmin, mutta se ei täysin saavuttanut tavoitteitaan.

Hanke keskeytettiin, koska monessa kunnassa ja sote-organisaatiossa on valmistauduttu PTV:n käyttöönottoon mm. rakentamalla integraatioita tietojen siirtoon suoraan palvelutietovarantoon. Yhden toimialan tiedonkeruun erottaminen kokonaisuudesta koettiin haastavaksi toteuttaa.

Projektissa havaittiin myös soten rekistereiden ja PTV:n tietojen sisällöissä ja teknisessä toteutuksessa eroavaisuuksia. Näiden ratkaiseminen vaatii laajempaa pohdintaa kuin projektin ja KaPA-lain aikataulu mahdollistaa.

Tämä loppuraportti kuvaa hankkeen tuotoksia ja etenemistä projektin keskeytykseen saakka. Alla olevassa taulukossa on kuvattu hankkeen eteneminen ja vaiheet ennen keskeytystä.

Vaihe	Ajankohta	Toimijat
Projektin ja rahoituksen valmistelu	4-11/2016	THL, STM, VRK, VM
Rahoituspäätös	15.11.2016	THL, VM
Projektin toteutuksen käynnistys	12/2016	THL, VRK, STM
Osaprojektin 2 päätös ja tuotosten siirto jatkovalmisteluun valinnanvapauden KA projektiin (STM) ja sote-organisaatitietojen hallinta (THL) -projektiin.	1/2017	THL, STM, VRK, VM
Osaprojekti 1 tilanteen ensimmäinen käsittely ohjausryhmässä	3/2017	THL, STM, VRK, VM
Osaprojekti 1 tilanteen toinen käsittely ohjausryhmässä - keskeytyspäätös	12.4.2017	THL, STM, VRK, VM
Hankkeen keskeytykseen liittyvän viestintä- ja toimenpidesuunnitelman hyväksyminen ohjausryhmässä ja viesti kentälle	20.4.2017	THL, STM, VRK, VM

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	6 (16)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

1.2. Yhteenveto opituista asioista

Hanke osoitti, että Suomi.fi-palvelutietovarannon ja sote-sektorin organisaatiorekistereiden tietojen yhdistäminen PTV:hen edellyttää Suomi.fi-palvelutietovarannon jatkokehittämistä. Työ tulee tehdä tiivissä yhteistyössä keskeisten toimijoiden (mm. STM, THL, Valvira) kanssa.

PTV:n tietosisältöjen ja tietorakenteiden soveltuvuutta sote-sektorin operatiivisen toiminnan prosessien tukena tulee arvioida. Tarkasteltavia asioita ovat mm. luokitukset sekä eri tietovarannoissa käytetyt käsitteet ja käsittemallit. Käsitteiden tulee olla yhteisesti määriteltyjä. Yhteentoimivuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Sote-palveluhakemiston ja PTV:n välisen integraation toteuttaminen osoitti, että kahden järjestelmän välisiin tietomalleihin liittyvät eroavaisuudet ovat helpommin ratkaistavissa kuin käsitteisiin liittyvät merkitserot.

Osaprojektin 2 keskeinen havainto oli, että jo nykyinen lainsäädäntö luo sosiaali- ja terveysalalla on hyvin monimuotoisia tarpeita täsmälliselle, organisaatiotietoon kytkettävissä olevalle palvelutiedolle. Valmisteilla oleva sote-lainsäädäntö¹ ja erityisesti valinnanvapaus tuo näitä tarpeita merkittävästi lisää. Tämän vuoksi valmistelua esitettiin jatkettavaksi mm. osana STM:n koordinoimaa valinnanvapauden KA valmistelua kevään 2017 aikana.

1.3. Suositukset jatkotoimenpiteistä

Sote-palvelutietojen tavoitetilan arkkitehtuurityötä on syytä jatkaa osana valinnanvapauden kokonaisarkkitehtuurin suunnittelua. Hankkeen aikana (erityisesti osaprojekti 2) valinnanvapauslainsäädännön valmistelu oli liian varhaisessa vaiheessa, jotta valinnanvapauden tuomia tarpeita olisi voitu arvioida riittävän tarkasti.

Tavoitetilan osalta jatkotyö on syytä kytkeä myös osaksi STM:n toteuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisarkkitehtuurityötä sekä hallinnonalalla toteutettavaa sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatio- ja palvelutietojen hallinnan kokonaisuuden kehittämistyötä.

¹ Hallituksen esitykset laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, laiksi sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamisesta sekä laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa.

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	7 (16)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

2. Hankkeen toteutuminen

2.1. Hyödyt, tavoitteet ja mittarit

Hankkeella tavoiteltuja hyötyjä on kuvattu kappaleessa 1.1.

Koska hanke päättyi keskeytykseen ennen valmistumistaan ei tavoiteltuja hyötyjä saavutettu.

Hankkeen toteuttaminen lisäsi kuitenkin merkittävässä määrin ymmärrystä sote-sektorin palvelutietojen hyödyntämiseen liittyvää problematiikasta. Hankkeen aikana tehty integraatiotyön määrittely toi lisäksi esiin kehittämistarpeita Suomi.fi-palvelutietovarantoon. Nämä tunnistetut tarpeet ja niiden ratkaisuehdotukset voidaan hyödyntää jatkotyöskentelyssä.

Hankkeessa tunnistettuja sote-sektorin tarpeisiin vastaavat muutoksia PTV:hen toteutettiin osana hanketta. Tämä helpottaa sote-sektorin olemassa olevien tietojärjestelmien ja Suomi.fi-palvelutietovarannon yhteentoimivuutta jatkossa.

Hankkeen kustannus-hyötyanalyysi tehtiin hankkeen käynnistyessä. Taulukkoon on täytetty toteumatiedot hankkeen päättyessä ja tarkistettu ennuste hankkeen jälkeiselle ajalle. Analyysi on raportin liitteenä 1.

Ohjelman edellyttämät mittarit ja niiden tulokset hankkeen päättyessä on kuvattu liitteessä 2.

2.2. Tuotokset

Osaprojektien tuotokset ja niiden valmistuminen on esitetty kuvissa 1 ja 2. Kuvassa 3 esitetään PTV:n road mapille lisätyt korjaukset, jotka jo osin toteutettiin hankeaikana.

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	8 (16)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

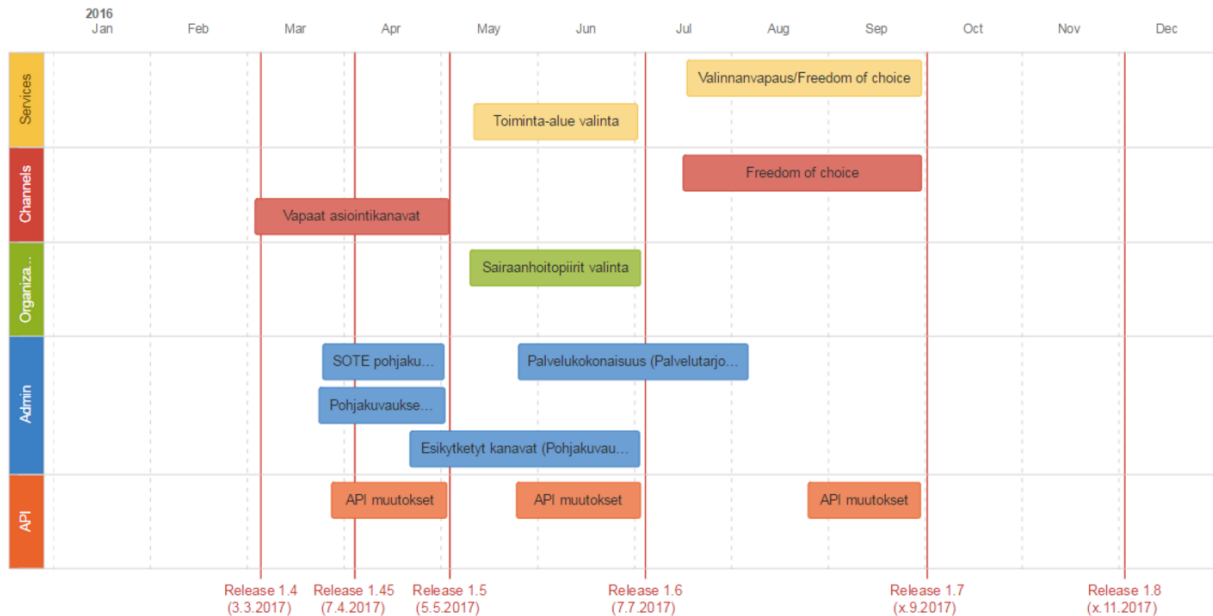
Vaihe	Tuotokset	Valmistuminen / suunniteltu toteutus
Palveluhakemiston ja PTV:n tietomallien vertailu	Tietomallivertailu-dokumentti Listaus palveluhakemistoon ja PTV:hen tarvittavista kehitystarpeista	12/2016 1/2017
PTV:n teknisten muutosten toteutus	Rajapintamuutokset (organisaatiotyypit) Sote-pohjakuvausten lisääminen tietokantaan Aluerajauksen laajentaminen (shp) Korjauksia rajapintaan (testausvaiheessa)	1/2017 4/2017 18.4.2017 4/2017
Palveluhakemiston teknisten muutosten toteutus	Sote-organisaatiorekisteristä tuotavan tietosisällön laajentaminen kuntatiedolla Käyttöliittymän ohjeet päivitetty Palveluvalikon muokkaus PTV-yhteensopivaksi	20.1.2017 27.3.2017 27.3.2017
Sote-palveluhakemiston ja PTV:n välisen integraation toteutus	Organisaatiotietojen integrointi Asiointikanavatioiden integrointi Palvelutietojen integrointi	27.3.2017
Integraation testaus	Testausdokumentaatio. Tietosisältöjä (testidata) välitetty onnistuneesti PTV:hen	28.3.2017
Testauksessa havaittujen korjausten viimeistely (PTV ja sote-palveluhakemisto)	Korjaukset PTV:n rajapintaan integraatiossa havaittujen puutteiden viimeistely	12.4.2017
Tiedonsiirron hyväksymistestaus (datan laadun varmistaminen ja puutteiden viimeistelyn edellytys)	Ei toteutettu	Suunniteltu aloitus 17.3 (viivästyi PTV:n rajapintaongelmien vuoksi)
Tiedonsiirron automatisointi	Ei toteutettu	Suunniteltu aloitus toukokuu
Palveluhakemiston IN-rajapinta	Määrittely aloitettu, ei toteutusta	10.4.2017-
Käyttöönoton tuki	Tiedonsiirron ja etenemisen ohjeistus ja koulutukset Tiedonsiirron tukimateriaali (ohjeet, täyttöpohjat) Perusterveydenhuollon pohjakuvaukset (VRK) Esh-pohjakuvaukset (VRK)	1-4/2017 24.3.2017 1/2017 Ei toteutettu

Kuva 1: Osaprojekti 1 toteutus ja tuotokset

Vaihe	Tuotokset	Valmistuminen
Palveluhakemiston ja PTV:n kyvykkyyksien arviointi	Arviointikriteerien määrittely Yhteenveto hakemistojen ominaisuuksista	12/2016
Sote-tarpeiden tunnistaminen	Kuvaus sote-sektorin (uuden lainsäädännön vaatimukset) keskeisistä prosesseista, joissa tarpeita palvelutiedolle Yhteenveto tarvittavasta tietosisällöstä valinnanvapauden ja palveluntuottajalain tarpeisiin Hakemistojen tietosisältöjen vertailu em. tarpeisiin	1/2017
PTV:n ja sote-palveluhakemiston luokitusten ja ontologioiden vertailu	Yhteenveto keskeisistä luokituksista ja niiden väliset erot	28.12.2016 15.1.2017
Luokitusten siltaus ja analyysi	PTV:n palveluluokitusten ja sote-palvelunimikkeistön siltausdokumentti	
Tavoitetilan arkkitehtuurin kuvaus	Tavoitetilan arkkitehtuurikuvaus (palveluntuottajalain näkökulmasta)	24.1.2017
Road map –tavoitetilaan	PTV/Sote- road map: osaprojektissa tunnistetut kehittämistehtävät lisätty erilliselle road mapille ja aikataulutettu	1/2017

Kuva 2: osaprojekti 2 toteutus ja tuotokset

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	9 (16)
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

Kuva 3. PTV:n sote-road map² (sote-spesifit kehitystarpeet)

2.3. Rajaukset

Hankesuunnitelman mukaisesti hankkeessa välitettiin Suomi.fi-palvelutietovarantoon (PTV) vain sote-palvelunimikkeistössä kuvattuja palveluita. Rajauksella ei ollut vaikutusta hankkeen toteutukseen, mutta rajaukset huomioitiin kunnille ja sote-organisaatioille annetussa ohjeistuksessa.

2.4. Riippuvuudet

Suunnitteluvaiheessa hankkeella tunnistettiin olevan riippuvuuksia sote-organisaatitietojen hallinta -projektiin, Suomi.fi-palvelutietovarannon kehitysaikatauluihin sekä kentän toimijoiden toimintaan.

Riippuvuuksia hallittiin pitämällä tiivistä yhteyttä hankkeen osapuoliin. Hankkeen keskeiset osapuolet olivat mukana projektiryhmässä (mm. THL:n sote-organisaatitietojen hallinta -projektin projektipäällikkö kuului

² Kuva: Väestörekisterikeskus

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	10 (16)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

hankkeen osaprojekti 2 työryhmään). Lisäksi kentän toimijoiden kanssa käytiin jatkuvaa vuoropuhelua.

Palvelutietovarannon teknisen kehityksen aikataulut viivästyttivät jonkun verran teknisen kehityksen edistymistä. Etenkin testaukset viivästyivät, mutta tällä ei ollut merkittävästi vaikutuksia hankkeen lopputulemaan.

Hankkeen perusoletuksena oli, että kaikki sote-palveluita tuottavat (julki-set) organisaatiot sitoutuvat tuottamaan omat palvelu- ja organisaatiotietonsa sote-palveluhakemistoon. Tämä riippuvuus osoittautui keskeiseksi tekijäksi hankkeen keskeyttämisessä. Kentän toimijat olivat tehneet jo suoria tiedonsiirtoyhteyksiä omista tietojärjestelmistään Suomi.fi-palvelutietovarantoon, jonka vuoksi erillisen yhteyden rakentaminen koettiin ylimääräiseksi kustannukseksi. Asiaa on käsitelty tarkemmin kohdassa 3.6.

2.5. Hankkeen aikataulu

Hanke eteni aikataulussa huolimatta siitä, että se pääsi alkamaan hiukan arvioitua myöhemmin. Aikataulu on esitetty alla olevassa kuvassa. Hanke keskeytettiin huhtikuussa. Aikataulun mukainen tiedonsiirron automatisointi sekä IN-rajapinnan toteutus sote-palveluhakemistoon jäi hankkeessa toteuttamatta.

Q4/2016		Q1/2017			Q2/2017			Q3/2017	
marras	joulu	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo
	palveluluokitukset ja metatiedot								
	järjestelmien yhteensopivuuden varmistaminen								
		datamuunnosten määrittely							
			tietojen konversio						
				tiedonsiirron automatisointi					
tietojen syöttäminen palveluhakemistoon 11/2016-6/2017								DL 1.7.2017	
					IN-rajapinta sote-palveluhakemistoon				

Kuva 4. Hankkeen aikataulu

2.6. Hankkeen kustannukset

Hankkeen suunnitellut ja toteutuneet kustannukset ovat alla olevassa taulukossa. Hankkeelle syntyi ostopalvelukuluja suunniteltua vähemmän, koska hanke keskeytettiin ennen tuotosten valmistumista.

Vaihe	Suunniteltu €	Toteutunut €	VM rahoitus €
-------	---------------	--------------	---------------

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	11 (16)
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

Yhteensä	163 137	118 412	73 290
-----------------	----------------	----------------	---------------

Tätä raporttia kirjoitettaessa huhtikuun aikana tehtyä THL:n oman työn osuutta ei ole vielä saatu kirjattua projektille, joten sen osuus puuttuu hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista. Ostopalvelujen osalta huhtikuun ostopalvelukulujen osuus on laskettu hyväksytyjen tuntikirjausten perusteella, josta toimittaja ei ole vielä toimittanut laskua THL:lle. Hankkeen lopullinen kokonaiskustannus ilmoitetaan hankkeen loppumaksatuksen yhteydessä.

Hankkeen kustannus-hyötyanalyysi on raportin liitteenä 1.

2.7. Rahoitus

Valtionvarainministeriö on myöntänyt hankkeelle rahoitusta KaPA ohjelmasta. Toteutunut rahoitus on kuvattu kohdassa 2.6 ja liitteessä 1. Rahoitushakemuksen yhteydessä tehty itsearvio on tarkistettu vastaamaan hankkeen lopputilannetta. Arvio on raportin liitteenä 3.

3. Hankkeen ohjauksen arviointi

3.1. Hanke- ja ohjelmanhallinta

Hankkeen työtä ohjasi sote-palveluhakemiston ohjausryhmä, jonka puheenjohtajana toimi STM. Muut jäsenet edustivat valtiovarainministeriötä, Terveysten ja hyvinvoinnin laitosta sekä Väestörekisterikeskusta. Ohjausryhmä kokoontui noin kerran kuussa.

Projektin varsinainen työskentely toteutettiin kahden projektikokoonpanon kautta (osaprojekti 1 ja osaprojekti 2). Osaprojektien työskentelyyn osallistuvat tahot kokoontuivat säännöllisesti hankkeen projektiryhmässä. Lisäksi hankkeen kaikki työmateriaalit olivat jatkuvasti saatavilla THL:n yhteistyötilat-sivustolla.

Hanke raportoi säännöllisesti lisäksi palvelunäkymät-hankkeen johtoryhmälle sekä KaPA-ohjelmaryhmälle. Hankkeen etenemistä raportoitiiin myös VM:n hankesalkun kautta.

Koska hanke oli kokonaisuutena kohtuullisen hallitun kokoinen auttoi edellä kuvattu kevyt hankehallintamalli työn etenemistä. Kaikki hankkeen materiaalit olivat avoimesti nähtävissä THL:n yhteistyötilassa. Projektin jäsenillä oli lisäksi käytössään sähköinen keskustelualusta, jossa

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	12 (16)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

oli mahdollista viestiä nopeasti päivittäiseen työskentelyyn liittyvistä asioista.

3.2. Muutoshallinta

Muutoshallinta toteutettiin KaPA-ohjelman edellyttämällä tavalla. Havaitut muutostarpeet käsiteltiin projektiryhmässä ja ohjausryhmässä. Projektipäällikkö teki keskusteluiden pohjalta muutosesitykset rahoittajalle.

3.3. Sidosryhmät

Hankkeen keskeiset sidosryhmät olivat julkisia palveluita tuottavat sote-organisaatiot (kunnat, kuntayhtymät tai muut sote-yhteistoimintaorganisaatiot). Organisaatiot nimesivät erityisesti sote-tietojen tuottamisesta vastaavat koordinaattorit. Koordinaattorit olivat keskeinen viestinnän kohderyhmä. Heidän roolinsa oli oman alueensa sote-tietojen tuottaminen sote-palveluhakemistoon/PTV:hen sekä hankkeen etenemisestä tiedottaminen omassa organisaatiossaan.

3.4. Viestintä

Viestintä oli keskeisessä roolissa hankkeessa, koska hankkeen tavoitteiden toteuttaminen edellytti kentän toimijoiden sitoutumista tavoitteeseen.

Sidosryhmille viestitiin pääosin erillisen sähköpostilistan kautta. Lisäksi tietoa hankkeessa toteutettavasta kokonaisuudesta oli koottu THL:n sivuille. Tietojen syötön tukimateriaalit olivat saatavilla THL:n yhteistyötiloissa. Hankeviestintää tehtiin myös muissa THL:n kanavissa, kuten uutiskirjeissä.

Sidosryhmille järjestettiin hankkeen aikana kaksi infotilaisuutta (1.2.2017 ja 5.4.2017) yhteistyössä Kuntaliiton (KuntaKaPA-toimisto) kanssa.

Viestintäyhteistyötä tehtiin tiivisti Väestörekisterikeskuksen PTV:n käyttöönottoihin sekä Kuntaliiton KuntaKaPA-toimiston kanssa. VRK ja Kuntaliiton viestintäkanavia hyödynnettiin hankeviestinnässä. Valtiovarainministeriö ja STM osallistuvat hankkeessa tehtävään tiedottamiseen mm. osallistumalla infotilaisuuksiin.

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	13 (16)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

3.5. Tietoturva ja tietosuoja

Hankkeessa huolehdittiin tietoturvasta elinkaariajattelun mukaisesti kilpailuttamisen, suunnittelun, toteutuksen, tuotannon ja kehittämisen yhteydessä. Hankintoihin sisällytetään Valtion tietoturvaohjeen (VAHTI 3/2011) hankinnoille asettamiin tietoturvatasovaatimuksiin pohjautuen toteutetut tietoturvatasovaatimukset. Hankkeen toteutuksessa käytettiin palveluväylä-hankkeen tuottamaa ohjeistusta palveluväylän infran tietoturvan osalta. Sote-palveluhakemisto toteuttaa VAHTI-ohjeen perustan.

Hankkeen tietoturvakäytäntöjen noudattamisesta vastasi THL:n projektipäällikkö ja tekninen asiantuntija. Ostopalveluiden osalta tietoturvakäytännöt on huomioitu käytetyissä puitesopimuksissa.

Hankkeen dokumentaatio on avoimesti saatavilla THL:n yhteistyötilassa. Sote-palveluhakemisto on toteutettu avoimena lähdekoodina.

3.6. Riskienhallinta

Hankkeen yleiseksi riskitasoksi määriteltiin hankesuunnitelmavaiheessa kohtalainen (3).

Suurimmaksi riskiksi oli määritelty integraation tekniseen kehitykseen liittyvät yllättävät tekijät / muutostarpeet. Näitä muutoksia ilmeni projektin aikana jonkun verran, mutta ne saatiin hallittua hyvin. Tätä edisti projektissa käytetty ketterä projektimalli. Keskeinen haaste toteutuksessa oli kuitenkin toimintaympäristön jatkuva muutos, josta tulevia tarpeita projektille ei voitu ennakoida/hallita. Esim. hallituksen esitys valinnanvapauslainsäädännöstä julkaistiin vasta projektin käynnistymisen jälkeen, eikä sitä voitu riittävällä tavalla huomioida osaprojektissa 2.

Toisena keskeisenä riskinä hankkeessa tunnistettiin palveluntuottajien heikko sitoutuminen hankkeen tavoitteisiin. Vaikka palveluntuottajien sitoutuminen hankkeeseen oli valtaosiltaan hyvä, oli hankkeen tavoitteeksi asetettu 100 % kattavuus sote-palveluntuottajista.

Sote-palveluntuottajilta saatu palaute osoitti, että useat kentän toimijat olivat jo rakentaneet yhteyksiä suoraan PTV:hen. Hankkeen onnistuminen olisi edellyttänyt kansallista, kaikkia toimijoita velvoittavaa ohjeistusta viedä tiedot sote-palveluhakemistoon. KaPA-lain nojalla toimijoita ei voitu velvoittaa viemään tietojaan sote-palveluhakemiston kautta PTV:hen.

Projektipäällikkö toi em. riskin ohjausryhmään käsittelyyn 9.3.2017. Kokouksessa todettiin, että työtä vielä jatketaan ja kentän toimijoihin pyri-

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	14 (16)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

tään vielä vaikuttamaan vahvemalla viestinnällä kaikkien osapuolten toimesta. Kentän toimijoille 5.4 järjestetyssä info- ja keskustelutilaisuudessa kuitenkin ilmeni, että 100 % kattavuuteen ei tulla pääsemään.

5.4 tilaisuuden seurauksena projektipäällikkö toi asian uudelleen ohjausryhmän käsittelyyn 12.4. Ohjausryhmä totesi keskustelun jälkeen, että hankkeen kokonaistilanne (kentän palaute ja tiukan aikataulun tuoma haaste) huomioon ottaen, hanke keskeytetään. Keskeyttämisen perusteena oli se, että hankkeen lähtöoletukset eivät toteutuneet, eikä hankkeen loppuunsaattamiselle ole perusteita. Ohjausryhmän kokouksen päätösmuistio on luettavissa täällä:

<https://yhteistyotilat.fi/wiki08/pages/viewpage.action?pageId=43850433>.

4. Kehittämismenetelmien arviointi

4.1. Dokumenttien hallinta

Hankkeen dokumentaatio (sis. tekninen dokumentaatio, työmateriaalit, tulosten yhteenveto) on koottu THL:n yhteistyötilaan, jossa se on avoimesti saatavilla.

Linkki projektin materiaaleihin:

<https://yhteistyotilat.fi/wiki08/pages/viewpage.action?pageId=37917941>.

4.2. Kehittämismalli

Hankkeen sovelluskehityksessä toteutettiin ketterää projektimallia. Projektimalli on kuvattu tarkemmin hankkeen työtilassa:

<https://yhteistyotilat.fi/wiki08/display/THLPV/Toimintamalli%3A+osaprojekti+1>.

Ketterä projektimalli valittiin työtavaksi, koska se mahdollistaa nopean reagoinnin muutoksiin. Tämä osoittautui erittäin toimivaksi tavaksi ja mahdollisti teknisen kehityksen etenemisen joustavasti ja nopeasti. Haasteena kuitenkin oli Suomi.fi-palvelutietovarannon oman teknisen kehityksen ajoittainen hitaus, joka viivästytti teknistä kehitystä ajoittain.

5. Lopputuloksen ja uudelleenkäytön arviointi

Valtiovarainministeriö on myöntänyt hankkeelle rahoitusta KaPA ohjelmasta. Rahoitushakemuksen yhteydessä tehty arvio on tarkistettu vastaamaan hankkeen lopputilannetta. Arvio on raportin liitteenä 3.

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	15 (16)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

6. Sidosryhmien palaute

Hankkeen ohjausryhmässä todettiin, että hankkeessa tehty työ oli kokonaisuutena hyvää ja korosti, että hankkeen keskeyttämisen syynä ei ollut projektiryhmän toiminta.

Sidosryhmiltä saatu palaute oli läpi hankkeen hyvää. Myös hankkeen keskeyttämisen jälkeen, kuntien ja sairaanhoitopiirien edustajilta saatu palaute oli hyvää. Erityisesti sote-toimijoiden tukeen ja ohjaukseen oltiin tyytyväisiä.

Kritiikkiä esitettiin erityisesti tiukasta aikataulusta. Lisäksi sidosryhmät viestivät vahvasti, että erillisratkaisujen tekeminen sote-sektorin muuttuvassa tilanteessa on haastavaa. Palaute oli vastaavaa myös siinä vaiheessa, kun tieto hankkeen keskeyttämisestä viestittiin sidosryhmille.

7. Hankkeen päättäminen ja siirto ylläpitoon

Hankkeen päättyessä sote-palveluhakemiston ja PTV:n välinen integraatio on toteutettu, mutta hyväksymistestauksia ei ole tehty. Tätä raporttia kirjoitettaessa THL ja VRK selvittävät yhteistyössä, voidaanko jo tehtyä työtä hyödyntää sote-palveluhakemistoon jo kertaan kirjattujen palvelutietojen välittämisessä Suomi.fi-palvelutietovarantoon. Hankkeessa tehtyä työtä on sovittu hyödynnettävän mm. STM:n ja VM:n jatkotyöskentelyssä.

Sote-palveluhakemiston käyttöliittymään tehtiin pieniä muutoksia hankkeen aikana. Nämä muutokset ovat tuotantokäytössä.

Sekä osaprojektien 1 että 2 materiaalit ja tuotokset ovat saatavilla THL:n yhteistyötilassa. Ne luovutetaan projektin päättyessä STM:n, VM:n ja VRK:n vapaasti käytettäväksi jatkovalmistelussa, jossa suunnitellaan sote-palvelutietojen kansallista kokonaisuutta sekä Suomi.fi-palvelutietovarannon hyödyntämistä siinä.

Hankkeen työt keskeytettiin ohjausryhmän päätöksellä 12.4.2014³. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella työtä hankkeen lopputöiden osalta jatketaan ainakin siihen saakka, kun KaPA-ohjelmaryhmä hyväksyy hankkeen keskeyttämisen.

³ Teknisen toteutuksen dokumentaatio viimeisteltiin vielä 13.4.2017.

KaPA-ohjelma / VM	Loppuraportti	16 (16)
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL)	Sote-palveluhakemisto-hanke (Dnro VM/995/02.02.03.09/2016)	25.4.2017

8. Liitteet

8.1. Päivitetty kustannus-hyöty analyysi

8.2. Ohjelman mittarien tulokset

8.3. Rahoitushakemuksen itsearviointi
